

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI

O Strategiji razvoja ruralnog turizma Crne Gore sa Akcionim planom do 2023. godine

➤ **Vrijeme trajanja javne rasprave:** Javna rasprava o Nacrtu strategije razvoja ruralnog turizma Crne Gore sa Akcionim planom do 2023.godine /u daljem tekstu: Nacrt strategije/ je organizovana u periodu od 23. novembra do 13. decembra 2018. godine.

➤ **Način sprovođenja javne rasprave:**

*Nacrt strategije postavljen je internet stranici Ministarstva održivog razvoja i turizma http://www.mrt.gov.me/rubrike/javna_rasprava i na Portalu e-Uprave <https://www.euprava.me/eparticipacija/lista-javnih-rasprava>;

* Nacrt strategije dostavljen je na mišljenje i sugestije:

- Generalnom sekretarijatu Vlade Crne Gore
- Ministarstvu javne uprave;
- Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja;
- Lokalnim samoupravama (23 lokalne samouprave);

*Održane su 3 javne tribine za južni, centralni i sjeverni region:

- Javna tribina za južni region održana je u srijedu 5. decembra 2018. godine, u zgradi Opštine Tivat, sa početkom u 11:00 časova.
- Javna tribina za sjeverni region održana je u četvrtak 6. decembra 2018. godine, u sali Centra za kulturu opštine Kolašin, sa početkom u 11:00 časova.
- Javna tribina za centralni region održana je u petak 7. decembra 2018. godine, u Multimedijalnoj sali Ministarstva održivog razvoja i turizma, sa početkom u 11:00 časova.

➤ **Adresa i način dostavljanja primjedbi, predloga i sugestija:** Primjedbe, predlozi i sugestije su mogle biti dostavljene: na e-mail adresu Ministarstva održivog razvoja i turizma javna.rasprava@mrt.gov.me; na portal E-Uprave ili preko arhive Ministarstva na adresu: Ministarstvo održivog razvoja i turizma, IV Proleterske br. 19, 81 000 Podgorica (sa naznakom „Javna rasprava – Nacrt strategije razvoja ruralnog turizma Crne Gore sa Akcionim planom do 2023. god.“, zaključno sa 13.decembrom 2018.godine.

➤ **Ovlašćeni predstavnici Ministarstva održivog razvoja i turizma koji su učestvovali u javnoj raspravi:**

- Ćazim Hodžić, generalni direktor Direktorata za razvoj turističke destinacije i turističke infrastrukture
- Anka Kujović, savjetnik

➤ **Ovlašćeni predstavnici obrađivača koji su učestvovali u javnoj raspravi:**

- Bojan Zečević, profesor
- Aleksandra Popović, E3 Consultig
- Milica Daković, E3 Consulting

➤ **Podaci o broju i strukturi učesnika u javnoj raspravi:**

Na tri javne tribine prisustvovalo je 45 učesnika.

➤ **Rezime dostavljenih primjedbi, predloga i sugestija, sa navedenim razlozima njihovog prihvatanja, odnosno neprihvatanja:**

	Podnosilac	Primjedba/sugestija	Prihvaćeno/Neprihvaćeno
1.	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	- U dijelu Nacrta strategije, tačka 1.2. „Sa stanovišta ruralnog turizma, MPRR sprovodilo je mjere podrške diversifikaciji ekonomskih aktivnosti poljoprivrednih gazdinstava,“ treba da stoji „Sa stanovišta ruralnog turizma, MPRR sprovodilo je mjere podrške diversifikaciji ekonomskih aktivnosti poljoprivrednih gazdinstava“.	Primjedba je osnovana i prihvata se.
2.		- U dijelu Nacrta strategije, tačka 2.2. „Sistemske probleme su prepoznati na lokalnom i nacionalnom nivou i oni se primarno ogledaju u nedostatku inicijative na nivou lokalne zajednice, odnosno u nedostatku programa podrške i pomoći koji su usmjereni na nosioce ponude u ruralnom turizmu, a posebno na one koji su na samom početku bavljenja ovom vrstom turizma. Na ovaj problem utiče i promijenjena regulativa vezana za bezbjednost hrane, koja je nedovoljno poznata proizvođačima pa dodatni izazov predstavlja plasman proizvoda hotelima i restoranima, treba da stoji treba isključiti dio „programa podrške i pomoći koji su usmjereni na nosioce ponude u ruralnom turizmu, a posebno na one koji su na samom početku bavljenja ovom vrstom turizma. Na ovaj problem utiče i promijenjena regulativa vezana za bezbjednost hrane, koja je nedovoljno poznata proizvođačima pa dodatni izazov predstavlja plasman proizvoda hotelima i restoranima“ i dodati „u nedostatku marketinga i informisanosti pružiocima usluga u ruralnom turizmu. Inicijativa mora da potekne i od samih zainteresovanih strana za ovu oblast.	Primjedba je osnovana i prihvata se.
3.	Ministarstvo javne uprave	- Na strani 25, Nacrta strategije, u tabeli 2: Pregled smleštajnih kapaciteta ruralnog turizma I nedovoljno valorizovanih područja, u dijelu „ Područja koja nisu valorizovana “, postoji tehnička greška za Opštine, Plužine, Kolašin I Danilovgrad. Naime, područje na potezu Sinjajevine preko Gornje Morače do planine Lole, sa izvorom rijeke Morače pripada Opštini Kolašin, a ne Opštini Plužine, dok se u dijelu koji se odnosi na Opštinu Kolašin nalazi istovjetan tekst kao I za Opštinu Danilovgrad.	Primjedba je osnovana i prihvata se.
4.		- Na strani 66: umjesto Ministarstvo javne uprave treba da stoji Ministarstvo ekonomije, jer besplatno uvođenje I održavanje bežičnog interneta za domaćinstva koja se bave ruralnim turizmom spada u nadležnost Ministarstva ekonomije.	Primjedba je osnovana i prihvata se.
5.	Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore	- Ključna preporuka: u skladu sa važnošću dugoročnog sagledavanja procesa strateškog planiranja, konstatujemo da se implementacija krovnog strateškog dokumenta iz oblasti	Preporuka je osnovana i prihvata se.

	Podnosilac	Primjedba/sugestija	Prihvaćeno/Neprihvaćeno
		<p>turizma, Strategije razvoja turizma završava 2020. godine I da je već sad potrebno planirati mogućnost donošenja jedne sveobuhvatne strategije u oblasti turizma nakon isteka postojeće, koja bi objedinila sve oblasti, uključujući I ruralni turizam. Stoga, sa aspekta ciklusa planiranja politika, preporučujem oda se oblast razvoja ruralnog turizma zbog specifičnog opsega te politike I zbog fokusa na implementaciji, radije adresira kroz formu Programa razvoja ruralnog turizma Crne Gore do 2021. godine. Argumenracija u prilog tome je sledeća: Program je po svojoj strukturi mnogo specifičniji I akcenat u potpunosti stavlja na operativnosti I implementacionu dimenziju; na ovaj način, strateški document ne gubi na značaju (jer program nije hijerarhijski niži strateški document od strategije nego je nešto drugačije implementacione prirode I opsega), a focus se stavlja na operativnost u trogodišnjem period; činjenica da se Strategija razvoja turizma ističe 2020. što otvara pitanje odnosa sa novom Strategijom razvoja turizma, jer bi implementacijom programa dobili jasan imput za novu Strategiju razvoja turizma o stanju u posebnim oblastima turizma.</p>	
6.		<p>- Nacrt Strategije razvoja ruralnog turizma Crne Gore sa Akcionim planom do 2023. godine izrađen je kvalitetno i u određenoj mjeri odgovara zahtjevima postavljenim u Uredbi o načinu i postupku izrade, usklađenosti i praćenja sprovođenja strateških dokumenata i Metodologiji razvijanja politika, izrade i praćenja sprovođenja strateških dokumenata. Potrebno je posebno istaći detaljno i precizno urađenu analizu stanja, ali i kvalitetno definisane strateški i operativne ciljeve. Ključni strukturni nedostatak odnosi se na nužnost formulisanja indikatora učinka za svaki operativni cilj gdje bi se umjesto ili uz "prioritete" koji su definisani za svaki operativni cilj razvili indikatori učinka. To se može postići ili modifikovanjem postojećih „prioriteta“ u indikatore učinka ili definisanjem novih indikatora učinka.</p>	Primjedba je osnovana I prihvata se.
7.		<p>- U pogledu trajanja ovog strateškog dokumenta konstatuje se da su Akcionim planom definisane aktivnosti koje prate cjelokupan period trajanja dokumenta od pet godina. Preporuka je da se razmotri vremenski period trajanja jer analiza Akcionog plana pokazuje da većina predviđenih aktivnosti može biti sprovedena u periodu 2019. i 2020. čime bi se</p>	Primjedba je osnovana I prihvata se.

	Podnosilac	Primjedba/sugestija	Prihvaćeno/Neprihvaćeno
		odgovorilo na minimum zahtjeva iz Metodologije i preporuku u pogledu dužine trajanja dokumenta od tri godine. U skladu sa važnošću dugoročnog sagledavanja procesa strateškog planiranja, dodajemo i da se implementacija krovnog starteškog dokumenta iz oblasti turizma Strategije razvoja turizma završava 2020. godine i da je već sad potrebno planirati mogućnost donošenja jedne sveobuhvatne strategije u oblasti turizma nakon isteka postojeće, koja bi objedinila sve oblasti, uključujući i ruralni turizam.	
8.		- Dokument sadrži nekoliko nivoa: strateški i operative ciljeve, za svaki operativni cilj vezano je više prioriteta, za svaki prioritet vezan je set mjera, da bi u sklopu svake mjere bio definisan set aktivnosti. Stoga, preporuka je da se razmotri moguće pojednostavljenje (moguće izbjegavanje dijela u kojem su definisani setovi mjera) ove strukture date u Akcionom planu u cilju lakšeg praćenja sprovođenja strateškog dokumenta i kasnije izrade izvještaja o njegovom sprovođenju.	Primjedba je osnovana i prihvaća se.
9.		- Potrebno je dodatno pojačati dio koji je vezan za usklađenost ove Strategije sa krovnim starteškim dokumentima u Crnoj Gori, ali i sa, ukoliko je to relevantno, obavezama u procesu pregovora sa EU i mogućim drugim međunarodnim obavezama. U skladu sa principom usklađenosti potrebno je ojačati usklađenost ovog sa krovnim starteškim dokumentima. Iako se u prilogu ove Strategije vrlo detaljno opisuju relevantna strateška dokumenta o čijem sadržaju se mislilo prilikom rada na ovoj Strategiji, dokumentu nedostaje uspostavljanje jasne poveznice sa krovnim starteškim dokumentima i njihovim konkretnim prioritetima (ciljevima, oblastima, prije svega SPRV i NSOR) koji se odnose na razvoj ruralnog turizma, a čijoj realizaciji doprinosi i sprovođenje ove Strategije. Sa druge strane, vrlo je jasno prikazana veza sa dva sektorska strateška dokumenta Strategijom razvoja poljoprivrede i ruralnih područja i Strategijom razvoja turizma u skladu sa kojima su formulisani strateški i operativni ciljevi ove Strategije. Ovaj pristup je potrebno primijeniti i u slučaju definisanja usklađenosti sa krovnim starteškim dokumentima. Ukoliko je relevantno za oblast razvoja ruralnog turizma, potrebno je izraditi koncizan i jasan pregled usklađenosti i obaveza koje proističu iz pregovaračkog procesa CG sa EU i mogućim drugim međunarodnim obavezama. Moguća vodilja u ovom dijelu mogu biti i obaveze iz opisane Strategije regionalnog razvoja čijem zadovoljenju, moguće, posredno, doprinosi i ova	Primjedba se djelimično prihvaća. Obrazloženje: Usklađenost obaveza koje proističu iz završnih mjerila, pregovaračka pozicija, IPA II i mogućim drugim međunarodnim obavezama nisu relevantne za strategiju razvoja ruralnog turizma .

	Podnosilac	Primjedba/sugestija	Prihvaćeno/Neprihvaćeno
		Strategija. Takođe, ukoliko je relevantno u obzir treba uzeti i Strategiju razvoja Evropske unije i Strategiju razvoja Jugoistočne Evrope.	
10.		- Nužan dio Akcionog plana je i pretpostavljena finansijska konstrukcija potrebna za sprovođenje ove Strategije. U narednom koraku, prilikom pripreme predloga ove Strategije, preporuka je da se, gdje god je moguće, preciziraju izvor finansiranja i pretpostavljeni iznos finansija za svaku aktivnost, kako bi se dobilo okvirno ukupno koštanje strategije. Kao vodilja za definisanje potrebnih finansijskih sredstava i njihovog izvora može poslužiti detaljno urađena analiza mogućih izvora finansiranja u ruralnom turizmu koja je data u poglavlju 3.5. ove Strategije.	Primjedba je osnovana i prihvata se.
11.		- Ovom Strategijom nijesu predviđene aktivnosti vezane za monitoring njenog sprovođenja, izvještavanje i evaluaciju. U cilju izrade ovog dijela strategije upućujemo na poglavlje 5.6. Metodologije.	Primjedba je osnovana i prihvata se.
12.	Mr Igor Rakočević, predsjednik udruženja likovnih umjetnika Crne Gore	- Predlog i sugestija na Strateški plan razvoja Prijestonice Cetinje 2012. - 2016. godine Strateški plan razvoja Prijestonice Cetinje je obrađen prilično šturo pa u okviru toga iznijeta su dva konkretna predloga. - 1. Može se pozdraviti ideja o rekonstrukciji jednog od mlinova u Poseljanim i njegova valorizacija u turističke svrhe. Shodno toj inicijativi, mišljenja smo da je od strateškog značaja za valjanu realizaciju ove inicijative turistička putna infrastruktura. Treba imati u vidu da su Poseljani, sa svojih 14 mlinova i drugim sadržajima, predstavljali jedno od središta privrednog života u regiji. Shodno tome, Poseljani su dobro povezani tradicionalnim pješačkim putevima sa zaleđem Skadarskog jezera. Riječ je o tradicionalnim putevima koji su grubo popločani, sa rustično izvedenim stepenicama (skalama), širine oko 1.5 metara, i koji predstavljaju remek djela tradicionalnog graditeljstva. Jedan od tih puteva vodi od Poseljana preko Njiva, Smokovaca, Dubove, Začira, Oboda Crnojevića na Rijeku Crnojevića. Krak tog puta se odvaja na Smokovcima i vodi do Trnova, sela u Crmnici, i dalje	Primjedba se ne prihvata. Obrazloženje:Prepoznavanje inicijativa ovog karaktera na lokalnom nivou nije predmet Strategije razvoja ruralnog turizma Crne Gore sa Akcionim planom do 2023. godine, ovo može biti predviđeno Lokanom strategijom razvoja.

	Podnosilac	Primjedba/sugestija	Prihvaćeno/Neprihvaćeno
		<p>u barsku opštinu. Drugi krak se odvaja na Začiru i vodi preko Gornjeg Ceklina i Dobrskog sela na Cetinje. Pomenuta infrastruktura postoji i ostala je sačuvana u velikoj mjeri. Ona u sebi u sebi nosi veliki turistički i razvojni potencijal. Konkretna ruta Poseljani — Rijeka Crnojevića povezuje već postojeće prirodne ljepote i kulturnu baštinu sa inicativama kakve su Međunarodna umjetnička rezidencija na Smokovcima i Vinarija u istom selu. Predlažemo da konkretna ruta: Poseljani, Njive, Smokovci, Dubova, Začir, Obod Crnojevića, Rijeka Crnojevića uđe u sklop projekta rekonstrukcije i opremanja jednog od mlinova u Poseljanima i da se na taj način dobije cjelovit turistički proizvod i da ova inicijativa bude obuhvaćena Nacrtom.</p> <p>- 2. Inicijativa inovativne interpretacije kulturne baštine kroz savremeno umjetničko djelovanje je praksa u razvijenim društvima. Kod nas su ove prakse počele da se primjenjuju nizom malih inicijativa, a konačno su prepoznate i strateški pozicionirane kroz program Ministarstva kulture „Kreativna Crna Gora, identitet, imidž, promocija 2017 — 2020“. S tim u vezi, želimo da podsjetimo na važnu inicijativu valorizacije kulturne baštine koja se razvija u selu Karuč, a koja se odnosi na MontenegroArtLines Visitor Program — program umjetničkih rezidencija inostranih umjetnika koji svojim boravkom stvaraju arhiv pogleda drugog na Crnu Goru. Svjedoci smo značaja inostranih putopisaca, književnika, fotografa, slikara koji su stvarali sliku o Crnoj Gori tokom prošlosti. Projekat MontenegroArtLines Visitor Program predstavlja platformu za novi i sistematičan plan posjeta i boravka umjetnika koji će produkcijom svojih radova i različitih medijskih sadržaja kreirati sliku identiteta Države i njenih vrijednosti u međunarodnoj javnosti. Inicijativa djeluje kroz aktivnosti promocije i valorizacije kulturne baštine, organizovanja umjetničkih rezidencija, formiranja permanentne izložbe umjetničkih djela na otvorenom, a ima za cilj stvaranje autentičnog kulturno —turističkog proizvoda u oblasti kreativnog turizma na ruralnom području. Do sada je inicijativa, između ostalog, prepoznata kroz projekte „Valorizacija kulturne baštine kroz savremeni pristup a, finansiranog od strane MORT, program obilježavanja dana kulturne baštine „Jedan pogled“ finansiranog od strane Ministarstva kulture. Smatramo da je od strateške važnosti za kulturni identitet Crne Gore,</p>	

	Podnosilac	Primjedba/sugestija	Prihvaćeno/Neprihvaćeno
		ali i za Prijestonicu da se inicijativa formiranja ruralnog kulturnog centra na Karuču uvrsti u Strategiju razvoja ruralnog turizma Crne Gore i Akcioni plan do 2023.godine.	
13.	Edin Jadadić, TO Plav	- Nije dat poseban značaj nacionalnim parkovima u okviru SRRT, a smatra da oni predstavljaju veoma bitan element za razvoj ponude u ruralnom turizmu, a posebno na sjeveru Crne Gore. U većini slučajeva, katuni se bar dijelom nalaze u zaštićenim područjima pa bi i u tom pogledu trebalo posvetiti pažnju nacionalnim parkovima.	Primjedba se ne prihvata. Obrazloženje: Nacionalni parkovi su razmotreni prilikom izrade SRRT i imaju značajnu ulogu u dijelu upravljačkog modela koji se odnosi na stalno tijelo koje bi trebalo da bude zaduženo za ovaj vid ruralnog razvoja. Takođe NP nisu proizvod ruralnog turizma, već podrčje koje zaštićeno i predstavlja turističku atrakciju i oko kojeg se može razvijati ruralni turizam.
14.		- Strateški plan za opštinu Plav nije uključen u SRRT, a nema ni podataka o smještajnim kapacitetima, tj. u naznačeno je da ti podaci nisu dostavljeni. Da li je moguće da se strateški okvir i podaci za opštinu Plav naknadno uključe u SRRT?	Primjedba se djelimično prihvata. Obrazloženje: U procesu izrade Strategije u periodu od 7 mjeseci na niz zahtjeva i molbi kako od strane obrađivača tako i od strane Ministarstva održivog razvoja nisu dostavljena tražena dokumenta niti podaci. Podaci i dokumenta koji blagovremeno budu dostavljeni biće uključeni u analizu.

	Podnosilac	Primjedba/sugestija	Prihvaćeno/Neprihvaćeno
15.	Silvana Đurašević, dekan Univerziteta Mediteran	- Sugestija da se kao jedna od aktivnosti u Akcionom planu doda kreiranje upustva I ili priručnika za primjenu zakonskih I podzakonskih akta za lokalne samouprave posebno na akta koja se odnose na procedure registracije seoskih domaćinstava.	Sugestija je osnovana I prihvata se.
16.		- Prilikom izrade standarda kao i strateških planski zakonskih i podzakonskih akta, treba uključiti Institut za standardizaciju Crne Gore i stadarde pretočiti u paviinike.	Sugestija je osnovana I prihvata se.
17.	Montenegro Business Alliance	<p>- Prvi je vezan za izgradnju mikro elektrana, znači elektrana snage do 100kW iz obnovljivih izvora energije, koje mogu biti veoma značajan podsticaj razvoja ruralnog turizma Crne Gore.</p> <p>- Negativan efekat elektrana ove snage na okolinu je gotovo zanemarljiv, što je veoma važno kada je riječ o zelenoj ekonomiji koja smanjuje rizike po životnu sredinu. Dalje, obezbjeđenje sopstvenih, stabilnih izvora električne energije u dugom roku veoma je važan uslov za razvoj biznisa, pa naravno i ruralnog turizma. Mnogobrojne su lokacije u ruralnom dijelu naše države na kojima su nekada postojale vodenice i mlinovi, a na kojima bi se mogle izgraditi mikro hidroelektrane. Takođe postoje veoma dobri uslovi za gradnju elektrana ove snage i kada je u pitanju korišćenje energije sunca i vjetra. Sve te mogućnosti i dalje ostaju neiskorišćene, jer samo masovnija izgradnja ovih elektrana može biti pravi podsticaj razvoju ruralnog turizma. I ne samo turizma već i poljoprivrede, kao takođe prioritetnog sektora. Dakle, imati sopstveni izvor napajanja je izuzetno važan podsticaj za širenje biznisa kroz otvaranje ugostiteljskih objekata, farmi, ribnjaka, pilana i drugih biznis sadržaja. Naravno, uloga opština u svemu tome je od posebnog značaja. Svi relevantni subjekti zajedničkim aktivnostima treba da podstaknu ovu inicijativu, bolje reći ovaj projekat. Jer njegova realizacija bi značila punu podršku i značajan podsticaj razvoja svih prioritetnih sektora na kojima počiva razvoj naše ekonomije. Takođe, veoma je važna odgovarajuća podrška finansijskog sektora za ovu svrhu, koji bi sigurno imao sluha za investicije ove vrste zbog sigurnosti povraćaja sredstava.</p> <p>Ocjenjujemo da je, posebno zbog njegovog značaja za razvoj ruralnog turizma, veoma važno podržati ovaj projekat i kroz poreske olakšice i povoljnije kredite sa grejs periodom. Generalno, razvoj ruralnog turizma podrazumijeva iskorišćenje svih kapaciteta koji mogu</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Obrazloženje: Strategijom je prepoznat problem infrastrukture i u skladu sa tim definisana je mjera 1.2.2 Razvoj putne insfrastrukture, saobraćajne signalizacije i rješavanje problema otpada i otpadnih voda - Ovo su krucijalna pitanja i problemi opšteg razvoja Crne Gore, te ovo pitanje treba riješiti u sinhronizaciji sa drugim relevantnim ministarstvima. Strategija razvoja ruralnog turizma Crne Gore sa Akcionim planom do 2023. godine se ne mogu definisati pojedinačni infrastrukturni projekti.</p>

	Podnosilac	Primjedba/sugestija	Prihvaćeno/Neprihvaćeno
		doprinijeti tom razvoju, kako bi pozitivni efekti bili veći i značajniji za razvoj ruralnih područja. Konačno, uravnoteženje regionalnog razvoja je jedan od prioriteta naše ekonomske politike, kao uslova za naš ukupan ekonomski razvoj, čemu razvoj ruralnog turizma može dati značajan doprinos.	
18.		<ul style="list-style-type: none"> - Drugo, želimo ukazati na neophodnost davanja mnogo većeg značaja u Strategiji poslovnim asocijacijama koje se bave biznisom, odnosno uticanjem na stvaranje što podsticajnijeg poslovnog ambijenta u Crnoj Gori. Ocjenjujemo da bi za MBA moralo biti mjesta u ovoj Strategiji, kao uostalom i još nekim poslovnim asocijacijama. I naravno u Radnoj grupi koja se bavi ovim pitanjima. Jer, uz svo poštovanje prema PKCG kao krovnoj privrednoj asocijaciji u Crnoj Gori, i ostale poslovne asocijacije imaju svoje specifičnosti, svoje niše djelovanja koje mogu biti itekako korisne kada je razvoj naše ekonomije u pitanju. Upravo je naš prijedlog vezan za izgradnju mikro elektrana pravi primjer za ovu tvrdnju. 	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Obrazloženje: Strategijom je definisano da članovi stalne radne grupe za razvoj ruralnog turizma pored predstavnika MORT, MPRR i NTO, treba da budu i predstavnici MK, predstavnici regionalnih razvojnih agencija, predstavnik JP Nacionalni parkovi Crne Gore, predstavnici organizacija civilnog društva koje u fokusu imaju ruralni razvoj ili razvoj ruralnog turizma, predstavnik Privredne komore CG, predstavnik Crnogorskog turističkog udruženja iz agencija koje se bave organizacijom ove vrste turističkih putovanja u Crnoj Gori, lideri razvoja ruralnog turizma za koje nadležna ministarstva smatraju da treba da budu članovi grupe, kao i predstavnici udruženja ruralnog turizma nacionalnog karaktera, predstavnici</p>

	Podnosilac	Primjedba/sugestija	Prihvaćeno/Neprihvaćeno
			nevladinih organizacija koji se bave pitanjima ruralnog turizma i ovim su obuhvaćeni i predstavnici poslovnih asocijacija. Nadalje konačni sud ko će biti članovi radne grupe prilikom sprovođenja aktivnosti formiranja stalne radne grupe donosi Ministarstvo održivog razvoja i turizma.

Mjesto i datum sačinjavanja izvještaja:

Podgorica, 17 decembar 2018. godine.

Generalni direktorat za razvoj turističke destinacije i turističku infrastrukturu
Ćazim Hodžić, generalni direktor